

3.1.1.3 Sociale en technische vorming in het tweede leerjaar van de eerste graad (D/2001/0279/027)

Voldoet

De leerplanrealisatie voor de basisoptie sociale en technische vorming voldoet. De evaluatie is voldoende valide en representatief.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De visie op de basisoptie en de algemene doelstellingen van het leerplan vinden hun weerslag in de totale benadering van het vak.

De leraren plannen de lessen nauwgezet om een evenwichtige spreiding van de verschillende leerstofonderdelen te garanderen. Zij streven naar een geïntegreerde aanpak en naar samenhang tussen de verschillende doelen. Door het lestijdenpakket te beperken tot vier uur, is er voor vaardigheden die de ontwikkeling van leerstrategieën en organisatiebekwaamheid nastreven weinig oefenruimte. Het aantal realisaties en experimenten per thema en het diepgaander werken komen hierdoor in het gedrang.

De ondersteunende kennis voor de zeven thema's wordt vanuit een apart geprogrammeerd theoretisch lesuur benaderd. Niettegenstaande dat het curriculum voldoende georiënteerd is op functionele kennis, vormt dit een valkuil voor de principes van inductief, ervaringsgericht, interactief en probleemoplossend leren en werken zoals aangegeven in het leerplan.

Voor het praktijkgedeelte zoeken de leraren aansluiting bij het technisch proces waarmee in het eerste leerjaar gestart werd. Het gehanteerde stappenplan sluit hier naadloos bij aan. Via concrete en relevante realisaties krijgen de leerlingen kansen om zowel de sociale als de technische vaardigheden te verwerven. Vanaf het tweede semester worden de realisaties opgevat als voorbereiding op de tweede graad. Er is aandacht voor een opbouwende leerlijn waarbij de leerlingen geleidelijk meer verantwoordelijkheden krijgen en via reflectie op de gemaakte vorderingen steeds meer kansen tot succeservaringen krijgen.

Onderwijsorganisatie

Organisatie curriculum

Vanuit de scholengemeenschap is er een systeem van keuzemodules ontwikkeld in de eerste graad waarbij de oriënterende en observerende functie van de basisoptie wordt ingevuld. Om deze uren te realiseren kiest de school voor een aanbod van slechts vier wekelijkse lessen voor het vak sociale en technische vorming in de basisoptie. Deze keuze legt bijzondere druk op de betrokken leraren voor de realisatie van de leerplandoelstellingen. Het ondermijnt onder andere de in het cursusmateriaal voorziene extra oefenkansen en de mogelijkheden tot uitbreiding en verdieping van de leerinhouden.

Uitrusting

ICT

Inzet uitrusting

Leermiddelen

De infrastructuur en uitrusting volstaan om de doelstellingen te realiseren. Enkel bij een zeer grote klasgroep is er onvoldoende ruimte voor groepsactiviteiten en experimenten.

Een goed uitgeruste didactische keuken en een vaklokaal staan ter beschikking van de leerlingen en leraren. De ICT-ondersteuning voldoet. De leraren kunnen indien nodig een computerlokaal reserveren.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht

Volledigheid

Beheersingsniveau

Transparantie

De leraren passen permanente evaluatie toe. Deze neemt voor het theoretische gedeelte veeleer de vorm van een gespreide evaluatie aan. Voor het praktijkgedeelte gebruiken de leraren evaluatiefiches gebaseerd op de technische en sociale vaardigheden. Er is gelegenheid voorzien voor zelfevaluatie en bij enkele specifieke realisaties ook voor peerevaluatie. De evaluatie is voldoende in overeenstemming met het verwachte beheersingsniveau. Ze bestaat uit observaties en beoordelingen van realisatieoefeningen en toetsen, aangevuld met een aantal taken. De gehanteerde criteria zijn soms onvoldoende concreet geformuleerd.

De verschillende resultaten van zowel de ondersteunende kennis als van de realisatieoefeningen komen onder de vorm van een cijfer op het rapport. Remediërende commentaren zoals concrete tips tot bijsturing en positieve, bemoedigende feedback maken nog onvoldoende deel uit van de rapportcommentaren. Bijsturingen blijven meestal beperkt tot mondelinge feedback en commentaren op taken en toetsen.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De leraren bieden de vakspecifieke kennis voor de zeven thema's hoofdzakelijk via leergesprekken aan. Deze, vanuit het theoretisch gedeelte, centraal aangestuurde aanpak biedt niet alle leerlingen voldoende uitdagingen. De leraren laten hierbij kansen liggen om de belangstellings- en leefwereld van de leerlingen intenser te betrekken.

In het praktijkgedeelte krijgen de leerlingen voldoende de gelegenheid om met behulp van geschreven informatiebronnen en/of ICT, vaardigheden te verwerven, om informatie uit bronnen te halen, te verwerken en te presenteren. De communicatie met de leerlingen is aanmoedigend en zowel op inzet als op prestatie gericht. Leerlingen leren om zichzelf en hun medeleerlingen te beoordelen en zodoende hun eigen leerproces bij te sturen. De leraren besteden aandacht aan verschillende werkvormen, de aandacht voor binnenklasdifferentiatie is nog beperkt.

De zelfgemaakte cursussen zijn verzorgd opgesteld en bieden structuur aan de lessen. Ze worden visueel ondersteund door voorbeelden, illustraties en beeldmateriaal.

Deskundigheidsbevordering
Overleg
Vorming

Er vindt frequent formeel en informeel overleg plaats. Dit resulteert in goede afspraken over planning, aanpak en evaluatie. Uit documenten en gesprekken blijkt dat het team zin heeft voor zelfreflectie, vorming en desgevallend haar werking bijstuurt.

Vanuit de vakgroep is er voldoende oog voor de afstemming op sociale en technische wetenschappen in de tweede graad zoals het leerplan vraagt. Aangezien de leraren ook betrokken zijn bij de integrale werkvormen in de tweede graad, besteden zij ruim aandacht aan de innovaties ten aanzien van het competentiegericht leren.